

MOOTORSÕIDUKIJUHI JÄRELKOOLITUS

1. Koolituse sihtrühm

Majandus- ja kommunikatsiooni ministri määruse „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi õppekavad“ § 41 lõike 3 alusel:

- 1) alkoholi- või narkojoobes või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise eest karistatud juhi koolitusest; [[RT I, 20.07.2016, 2](#) - jõust. 23.07.2016]
- 2) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on korduvalt ära võetud;
- 3) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on esmakordselt ära võetud.

2. Juhi järelkoolituse eesmärk

Järelkoolituse eesmärk on juhi seaduskuuleka liikluskäitumise kujundamine läbi nõustamise protsessi kaasliiklejaid arvestava ja ohutu liikluskäitumise taastamiseks.

Samuti eesmärgiks on arendada osalejate eneseregulatsioonioskusi nii individuaaltasandil kui ka grupiprotsessis, keskendudes karistuse aluseks oleva liiklusõigusrikkumise kontekstile ja indiviidile omastele muudele eneseregulatsiooni lünkadele liikluskäitumises ja elus laiemalt.

Alaeesmärkideks on anda teadmisi:

- kaasliiklejaid arvestavaks, ohutuks ja seaduskuulekaks liikluskäitumiseks;
- isiklike riskitegureid arvestavaks tõhusaks eneseregulatsiooniks liikluses esinevates tüüpilisemates konfliktolukordades;
- isikliku vastutustunde ja sellega seotud probleemide teadvustamiseks ja liikluskäitumise kaudu tõhusamalt ellu rakendamiseks;
- jobnuna liikluses osalemisest loobumiseks ja oma käitumise korrigeerimiseks;
- ohutu liikluskäitumise alaste teadmiste, oskuste ja vilumuste süvendamiseks.

3. Juhi järelkoolituse läbiviimise vorm, maht ja kestus.

- Järelkoolituse maht on kokku 52 tundi, millest 4 akadeemilist (45 min) kontakttundi loenguvormis ja 12 tundi praktikume + 36 tundi iseseisvat tööd;

- koolituse minimaalne kestus on neli nädalat arvestusega, et iga koolitusnädala vahele jääb üks nädal;
- Järelkoolitus viiakse läbi grupitöö vormis, koosseisus peab olema 6-12 koolitatavat. Põhjendatud juhtudel (*koolitatava kirjaliku avalduse alusel*) võib Järelkoolituse läbi viia ka üksikkorras;
- Järelkoolituse õpperuum vastab tervisekaitse nõuetele.

4. Koolitus on jaotatud nelja moodulisse.

- I mooduli sisu (4 kontakttundi)

Sissejuhatav loeng - Sõidukijahi liikluskäitumise osaoskused (liiklusteadmised, auto käsitlemise- ja manööverdamise oskused, eneseregulatsioon ja isiklikud väärtused) tuginedes GDE maatriksile.

Grupitöö – Enesetuvustus ja oma koolitusele suunamise põhjuste väljatoomine, isiklike koolitusega seotud eesmärkide seadmine ja esmane arutelu grupiliikmetega.

Kodune iseseisev töö – Leida EV Liiklusseadusest endale liiklusõigusrikkumise eest määratud karistuse seadusandlik alus (Liiklusseadus, Karistusseadustik) ning määratleda teiste liiklejate suhtes toimepandud eksimuse olemus. 1-2 leheküljeline kokkuvõttev kodutöö esitada kolme päeva jooksul pärast õppesessiooni.

- II moodul (4 kontakttundi)

Sissejuhatav loeng – Ratsionaalne ja irratsionaalne käitumine liikluses. Harjumuspärase käitumise olemus ja sellest tulenevad ohud.

Grupitöö - Eksimuseni viinud sündmuste järjestus ja motivatsiooni meenutamine. Liiklusõigusrikkumisele eelnenud käitumisotsustuste põhjendamine iseendast kui probleemidega liiklejast ülevaate saamiseks.

Kodune iseseisev töö – Seletuskiri – mis ajendas mind käituma nii nagu ma käitusin, kuidas oli see seotud minu tollaste põhiliste eluhoiakute ja väärtustega, mida oma kogemusest õppisin. 3-4 leheküljeline kokkuvõttev kodutöö esitada kolme päeva jooksul pärast õppesessiooni.

- III moodul (4 kontakttundi)

Sissejuhatav loeng – Eneseregulatsioon ja oma isiksuse eripäraga toimetulekuks vajalikud ressursid. Kuidas mõjutavad emotsioonid käitumist. Mõtete ja tunnete tasakaal.

Grupiprotsess – Kuidas mina tulen toime oma elu juhtimise, impulsside valitsemise ja vajaduste rahuldamisega? Kust olen leidnud ja leian ressursse? Kuidas olen ise õppinud ennast aitama? Millist informatsiooni, milliseid oskusi ja tuge vajan edaspidises elus ja liikluses esinevate väljakutsetega paremaks toimetulekuks?

Kodune iseseisev töö – Minu kui taastatud juhtimisõigusega liikleja ees seisvad väljakutsed ja lahendused. 5-6 leheküljeline kokkuvõttev kodutöö esitada kolme päeva jooksul pärast õppesessiooni.

- IV moodul (4 kontaktundi)

Sissejuhatav loeng – Motivatsioon ja isiklik vastutus eluprobleemide eest. Alkoholi tarbimise oskuste arendamine.

Grupiprotsess – Enesearengu jätkuprogrammi visandamine. Kuidas edasi? Minu uus lähenemine liikluses ettetulevatele olukordadele, iseendaga kimpus olemisele ja seaduste järgimisele. Alkoholi tarbimise oskuse arendamine, kainenemise aja kalkuleerimine.

Kodune iseseisev töö - Mida uut ja tarvilikku õppisin Liikusõigusrikkujate järelkoolitusest iseenda, liiklemise ja ühiskonnas toimimise kohta, kuidas kavatsen õpitud oskusi tulevikus rakendada. 5-6 leheküljeline kokkuvõttev kodutöö esitada kolme päeva jooksul pärast õppesessiooni.

5. Juhi järelkoolituse õpiväljundid koolituse läbides

Järelkoolituse läbinu:

- on osalenud kõikides neljas moodulites ja visandanud endale turvalisemat ja ohutumat liikluskäitumise programmi kirjalike kodutööde näol;
- võtab isikliku vastutuse talle liiklusõigusrikkumise eest määratud karistuse, endale ja teistele liiklejatele tekitatud ohu tõsiduse, liiklusseaduse täitmise ja eneseregulatsiooni eest liikluses esinevates konfliktsituatsioonides;
- tunneb endale omaseid riskitegureid liikluses ja oskab valida õigeid strateegiaid sedalaadi liiklusõigusrikkumise ärahoidmiseks tulevikus, mille eest teda juhilubadest ilmajätmisega karistatud on;

- oskab märgata eneseregulatsioonist tulenevaid seisundeid (stress, ärevus, väsimus, jmt.) oma toimimises, nendega teatud määral ise toime tulla ning ohjeldada neid ja vajadusel väljastpoolt abi otsida;
- teab, milliseid tagajärgi võib põhjustada joobe seisundis sõiduki juhtimine ning teeb valikud vaid ühe tegevuse kasuks.

6. Hindamise põhimõtted ja lõpetamise tingimused

Mitteeristav hindamine – arvestatud/mittearvestatud.

Hindamisel tuleb arvestamisele grupitöodes osalemine ja kaasa töötamine, kirjalike kodutööde tähtajaline esitamine, isiklike enesearengu eesmärkide osas tehtud edusammud. Järelkoolituse läbib osaleja, kes loengutes on olnud 100% kohal, grupiprotsessis on aktiivselt kaasa töötanud, kirjalikud tööd on nõuetekohaselt ja tähtaegselt esitanud. Kursuse lõppedes esitatud õpimapp 100%-liselt koostatud. Kui mingites eelnimetatud tööloetel esineb puudujääke, siis tuleb need kursuse läbiviija poolt kehtestatud aja jooksul koostöös kursuse läbiviijaga likvideerida.

7. Õpikeskkond: õppematerjal ja õppevahendid.

Kontakttunnid ja nõustamine toimub klassiruumis. Loengumaterjalid, kodutööd ja tagasisided kodutöödele esitatakse e-õppe keskkonnas või meili teel.

8. Lõpetamisel koolitavale väljastatavad dokumendid

Koolituse läbimine on tõendatud vastava märkega Maanteeameti Liiklusregistris. Soovi korral väljastatakse koolitusel osalejale kirjalik tõend koolituse läbimise kohta.

8. Õppekava koostamise alus

Õppekava on koostatud vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses 27.06.2011 nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ sätestatule.

Õppekava koostamisel on osaliselt juhindunud Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledži täiendõppekavast „Liiklusõigusrikkuja täiendkoolitus“.

8. Järelkoolituse läbiviija

Juhi järelkoolitust viivad läbi Maanteeameti poolt tunnustatud:

- Psühholoog-nõustaja Inna Gorislavskaja, kes vastab § 42 lõike 1 punktis 1 nimetatud kõrgkooli juhendamisel liiklusõigusrikkujate täienduskoolitaja aluskoolitusele vähemalt 120 akadeemilise tunni mahus (tunnistus nr. 1963, Haapsalu Kolledž, Tallinna Ülikool, 19.06.2018a) ning kes on saanud Maanteeameti tunnustuse (03.07.2018 nr 1-2/18/216) järelkoolituse läbiviimiseks. Psühholoog-nõustaja võib järelkoolitust läbi viia § 41 lõikes 3 punktides 1–3 nimetatud isikutele:
  - 1) alkoholi- või narkojoobes või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise eest karistatud juhi koolitusest; [[RT I, 20.07.2016, 2](#) - jõust. 23.07.2016]
  - 2) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on korduvalt ära võetud;
  - 3) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on esmakordselt ära võetud.
- Järelkoolitaja Aire Tammik (*Aire Tammik Autokool OÜ*), kes vastab „Liiklusseaduse” §118 õpetajale esitatud nõuetele ning on läbinud MKM määruse nr 60 §42 lõige 1 punktis 1 toodud kõrgkooli juhendamisel liiklusõigusrikkujate täienduskoolitaja aluskoolituse vähemalt 120 akadeemilise tunni mahus. Maanteeameti tunnustus Järelkoolitajana alates 05.11.2012, käskkiri nr 0426. Järelkoolitajal on õigus läbi viia koolitusi üldiste riskikäitumise ilmingutega mootorsõidukijuhtidele, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on esmakordselt ära võetud (*Määrus 60 §41 lõige 3 punkt 3*).